

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele cunoscute a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 3490 Scol. 1895.

Notă.

Se aduce la cunoștința Oficiilor protopresbiterale și parohiale din archidieceșă, că prin concludul Venerabilului Sinod archidieceșan dto 16/28 April 1895 Nr. 110 și hotărîrea consistorială dto. 1 Iunie 1895 Nrul de mai sus, manualul de scôlă intitulat: „Limba maternă”, de Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu, tipografia archidieceșană 1894, prețul 40 cr., edițiunea a II-a, fiind carte metodică, ce împreună teorie cu prașca le admintă spre înțelegere în scôlele elementare și în institutul pedagogic al archidieceșei noastre.

Sibiu, 21 Februaru, 1896.

Consistoriul archidieceșan.

Concesiunea cărților scolare.

Sub titlul acesta aflăm publicat în „Budapesti Hirlap” dela 10 Martiu a. c. un raport despre o conferință ținută în ministeriul de culte și instrucțiune publică în cauza criticării și concesiunii cărților didactice în scôlele populare și în scôlele medii.

Precum scim încă în luna lui Octobru anul trecut se făcu o atare conferință, care a esmis o comisiune mai restrânsă pentru elaborarea unui proiect mai detaliat în privința acesteia.

În urma acestei însărcinări, comisiunea esmisă a și elaborat două proiecte, unul referitor la cărțile didactice în scôlele populare, ăr altul referitor la cărțile didactice în scôlele medii. Ambele proiecte țintesc la realizarea alor trei principii de mare însemnătate. Unul țintesc, ca cărțile didactice speciale să nu fie date spre aprețire unui colegiu, carele nimeni nu e răspunător; altul țintesc întru-acolo, ca aprețirea respective criticarea cărților didactice să fie publică; ăr al treilea, ca concluderea activă a corpurilor didactice la criticarea cărților să

fie asigurată. Până acum autorul își subșternea cartea la ministru, care o preda consiliului spre aprețire. Comisiunea acum propune, ca profesorul să-și subșternă cartea spre aprobare pentru scôla în care dorește să fie folosită; să o descrie mai detaliat; apoi ministru pe baza acestei descrieri să o aprețeze prin un om al seu de încredere din ministeriu, și dacă o află admisibilă, să o aprôbe spre folosire, dar nimeni, în scôlele pentru cari s'a cerut aprobarea. Ultima dispozițiune n'a convenit nimeni, pe motivul că acesta ar pune totă răspunderea în spatele autorului și astfel par descurajă de a lucra și mai departe pe acest teren.

Nici ministru nu i-a convenit această inovațiune, de aceea a și elaborat un nou proiect de regulament în care susține primele două principii, ăr pe al treilea numai cu unele modificări.

Conferința s'a ținut sub conducerea ministru de culte Wlassics.

Nu ne estindem mai detaliat asupra acestei conferințe, căci încă nici nu e terminată; am ținut însă de datorință a pune în curent pe cetitorii nostri cu obiectul despre care tracteză, ca să se vadă și aci cu ce ne va surprinde ministru nostru de culte și instrucțiune publică în viitorul cel mai apropiat.

N'am așteptat și nu așteptăm nici acum, nici un bine dela ministru nostru de culte și instrucțiune publică pentru scôlele noastre. La acesta ne îndreptășce atât trecut cât și prezentul lui. Pentru trecutul și ideal esistă, idealul magiarisării pe toate terenurile.

Atât de mult a cioplit și a ciocănit la legea prin care ni se asigură și nouă ore-care autonomie în scôlele noastre, încât acum numai trunchiul a rămas, rămân din ea; nici un frunz, nici o floarea pe pomul ei, dela care am aștepta acele fructe, ce cu drept cuvânt se așteptă dela o scôlă, care are de scop cultura și morala adevărată.

Atâtea feluri de surcei străini a altoit în corpul ei, încât ași-mâne abia o vom mai cunoșce, abia vom sci, că avem și noi scôle confesionale naționale. Acestea nu peste mult vor aparțină domeniului istoriei.

Căci ătă ce aflăm în numitul raport:

„Indată la primul punct ministru și-a esprimit părerea de rēu într'un mod forțe energic, că legea nu dă nici o îngrință ministru, referitor la cărțile didactice din scôlele populare confesionale. Revisiunea legii pentru scôlele populare este chemată a vindeca acest rēu, care atât de larg teren deschide agitației naționaliste“.

Va se dică, reviziune, nu din motive pedagogice, ci din motive politice.

Brav ministru de culte și instrucțiune publică!

Cari pot fi motivele, cari reclamă revisiunea legii pentru scôlele populare?

Nimic alt ceva, decât, că li-e spin în ochi, care ne dă încă ore-care drept de a dispune asupra cărților noastre didactice și asupra limbei de propunere în scôlele noastre populare și cele medii înființate și susținute de noi.

Scim noi de mult intențiunile legislative și societății magiare referitoare la scôlele noastre, precum și la celelalte instituțiuni culturale, ba chiar și economice, ce biată mai avem.

Nu ne pot suferi nici decum, că mai vorbim în dulcea noastră limbă românescă, și nu ne pot vedea de loc, că și noi ne însufleștim pentru eroii și bărbății națiunii noastre, întocmai cum se însufleșce și ei pentru eroii și bărbății națiunii lor.

Dar bun e D-șeu, și nu ne va lăsa până în sfârșit ca să cădem jertfă șovinismului lor imoral, ci ne va ajuta și nouă, ce să scăpăm de aceste nedreptăți, care ni se fac de mai departe aceluia, cari mai întâi ar fi chemați să ne ajute.

Numai și noi să lucrăm cu zel și bărbăție întru apărarea și promovarea

intereselor noastre culturale, și atunci toate loviturile dușmanilor nostri se vor sfârâma de peptul puternic al geniului și puterii mult cercatului nostru popor.

Revista politică.

„Münchener Allgemeine Zeitung“ o fôie forțe seriôsă din Germania, scrie despre „Șovinism din Ungaria“ următoarele: „Cât de departe merge șovinismul magiar, a dovedit escelent atitudinea ministru Wlassics cu ocazia desbaterii parlamentare asupra bugetului de culte și instrucțiune. Ori de câte ori a fost vorba de ideile „națională“, adea de o idee național-magiară, el nici odată n'a greșit, ci a făcut în totdeauna înaintea ei îngenunchiările oficiose. El nu și-a ținut nici barem o singură dată de datorință, să pășiască contra celor mai ecstreme pretențiuni național-magiare avisându-le la lege și drept. Chiar față cu monștrușa pretențiune din Ungaria, față cu statificarea scôlelor populare și prin urmare tot de odată față cu magiarisarea lor el a ășis numai atât, că nu voiesce statificarea, ci magiarisarea lor. Și e caracteristic, că fôia guvernamentală „Kolozsvár“, care apare în Clus, dăscăscu partidele opoziționale, pentru că au cerut acum statificarea scôlelor. „Guvernul a voit întocmai tot aceea, nu ține însă timpul de acum, ca oportun pentru așa ceva. Scopul se pôte ajunge numai pas de pas, pentru că în tot cazul e o conștiință de viață național magiar, a fi stăpên peste toate scôlele și a nu le lăsa pe acestea confesiunilor, cari întru cât nu sunt magiare, sunt inimice statului“. În 18 Februaru a declarat ministru de culte, că țara are urgentă trebuință de înrădăcinarea magiare“. El se ocupă deja cu reforma planului de învățământ pentru gimnazii, „scopul aici e desvoltarea cuprinsului național (adeacă

FOIȚA.

Despre post.

— Tractat religios-moral. —
(Urmare.)

Pentru-ca postul să și țină serioșitatea și tristețea sa cuvenită, s'au luat măsuri, ca să se înconjure ori ce lucruri, ce ar putea da ansă la bucurii și petreceri, deci s'au hotărât că: „Nu să cade a celebra în patru-șecime nunți, séu ășile de nascere“.¹⁾

Afară de postul pareșemilor s'au statorit încă și alte posturi, pr: Postul Crăciunului și al sântilor Andreptari (Veđi cap. 384), Postul Adormirei Născătoarei de Dumneșeu (Indreptarea legii c. 385). S'a stabilit, cum are a se ținea ajutorul înaintea Născerei lui Christos și înaintea Botezului (Indreptarea legii c. 380) și ajutorul sântei Înălțării sântei cruci (Indreptarea legii c. 386).

Posturile acestea au devenit deobligătoare pentru toți, ăr cei-ce nu le-ar observa i-a impus sub canon (Veđi Sin. local din

Gangra c. 19 amintit mai sus în Introducerea postului).

Afară de posturile și ășile de ajutor sus amintite, s'a statorit de cătră sântii părinți, ca să se postescă în Mercurile și Vinerile de preste an; despre acesta cetim: „Nu ne va osândi cine-va pre noi, că ținem Mercurea și Vinerea, întru care și a ajuna după tradițiune ni s'a poruncit nouă cu drept cuvânt, ca Mercurea s'au s'atful, ce s'a făcut de Iudei pentru vânșarea Domnului, ără Vinerea, pentru că a pățimit el pentru noi“.¹⁾

(Referitoriu la acesta veđi și la Indreptarea legii cap. 381 2 Zonara). Pentru ceice n'ar posti în aceste ășile, Sântii Apostoli au decis: „Dacă vre un Episcop, sau Presbiter, sau Diacon, sau Cântăreș, sântul marele post nu-l postesc, sau Mercurea și Vinerea, să se depună fără numai dacă va fi împedat de slăbiciunea trupescă. ăr de va fi mirên să se segegeție.“²⁾ ăr sântul și Marele Atanasie dic: „Cine va deslega Mercurile și Vinerile, acela rēștignesce pre Christos, ca și Evreii, pentru-că Mercurea s'a vânșut ără Vineri s'a rēștignit.“³⁾ Voi cita și când să

¹⁾ Canonle Sânt. Petru Archiep. Alecsandrei c. 15.

²⁾ Canonle Sânt. Apostoli c. 69.

³⁾ Indreptarea legii c. 381 p. 4 Marele Atanasie.

face deslegare în aceste ășile: „Deslēgășă ajutorul carele vre-o s'ăbătore domnescă sau a Preacuratei, dela Pasci până la Rusalii, în ășia născerii Botezătorului, în ășia s. Apostoli Petru și Pavel, în șeptemăna când să începe Triodul, și în șeptemăna brânșii.“¹⁾

Din cele arătate mai sus vedem, că și creștinii au adoptat postul din legea veche; însă nu pentru a o imita, fără vre-o causă, deore-ce vedem că creștinismul a reformat legea mosaică și a lăsat tot ce a fost introdus în iudaism prin superștițiune; ci creștinismul o adoptat postul, în urma folșelor ce ni-l face. Ca creștinii, trebuie să recunoșcem valoarea postului și pentru autoritatea lui Iisus Christos, care încă a postit, scim, că în viața comună cel înțelept nu face nimic, numai pentru a imita pre alții, ci mai întâi judecă asupra lucrului, ore... bine-ar fi să-l facă sau nu, și numai fiind convins despre bunetia lui îl face; — cu atât mai vertos trebuie să susținem, că Christos ca un Preaînțelept însemnătatea postului.

Sântii părinți, ca să dea postului o semnificațiune creștină, au hotărât, ca posturile să fie astfel aședate încât se premergă cu-

¹⁾ Indreptarea legii c. 381 p. 5.

²⁾ De Jejunii c. II

¹⁾ Sinodul local diu Laodicea Can. 50 Veđi: Sin, VI ec. c. 29.

magiar)“. Ba el merse mai departe în aceeași ședință: „Că în școlile naționalităților limbei magiare se i se facă mai mult spațiu, e just“ — dice el, — „totuși nu pot să iau nici o poziție față cu legile pentru învățământul primar; în tot cazul se vor da ordinațiuni, ca istoria și istoria literaturii să se propună în limba magiară“. După legile din vigóre o astfel de ordinațiune este imposibilă. Și ministrul trebuie, se știe acesta. Dar de ce nu spune el adevărat și se jocă cu focul, linguesce patima mulțimei — și irită naționalitățile? Acesta a fost peste tot caracteristica desbaterii instrucțiunii, că ministrul a fost în totdeauna cu o grabă nervoasă gata, să consimtă în toate cu pretensiunile „naționale“ ale opoziției, în loc să spună pe față și cu onóre: Naționalitățile în Ungaria își au drepturile lor, și ar trebui, se fie o rară sərbătore millenară, în onórea căreia se arete Europei, care va peregrina la Pesta, promisiuni neținute și poporațiuni risipite, căroro li s'a răpit dreptul de a folosi limba lor în biserică și scólă, în tocmai peccum de mult n'o mai folosesc deja în viața publică. Și intențiunea fără îndoială într'acolo merge“. — Judecă escelent „Münchener Allgemeine Zeitung“, e în tocmai așa, cum scrie ea. Un lucru mai am avea, să observăm: Fóia germană dice, că o ordinațiune în sensul, ca istoria și istoria literaturii să se propună în limba magiară sub legile din vigóre e imposibilă. Aici se înșală diarul din Germania: La noi în Ungaria ministrii nu prea țin cont de legi, special în ce privește naționalitățile. Naționalitățile trăiesc afară de legi, prin urmare fie ordinațiunea cât de aspră, e ușor posibilă. Afe fóia din Múnich, că la D-đeu și în Ungaria toate sunt cu puțință!

Să dice, că patru din ministrii ungari au plecatieri la Viena, ca să continue pertractările pentru pact, cari vor dura trei zile, timp, în care probabil se vor și termina.

În ce privește deputația ungară pentru quotă, ea așteptă nunciul deputațiunii austriace, înainte de a intra în pertractări meritorice.

Delegațiunile se vor întruni probabil cătră sfârșitul lui Maiu sau pe la începutul lui Iunie.

În ministerul de instrucție se fac preparativele pentru revizuirea legii de instrucțiune în școlile populare. Cu ocazia acestei schimbări e voința celor dela putere, ca să se pună cu deosebire pond pe înăsprirea procedurii de disciplinare și pe împedecarea resp. pedepsirea acțiunilor dușmane statului. Respectivul proiect se va publica la timpul său, pentru ca cercurile de specialiști să se pótă ocupa cu această cestiune încă înainte de a se așterne proiectul de lege definitiv. Să vede, că ministerele ungare nu cunesc nici di, nici nópte, nu cunosc nici óboselă, nici preget, ci cuprinse de un zel învăpăiat pentru utopia „magiarisării“ muncesc din răspuneri la revizii de legi, ca să nimicescă cu o óră mai curând și neînsemnatele drepturi, cari le-au mai rémas sêrmanelor naționalități. Mijlocul de căpetenie pentru injustul și revoltătorul scop sunt școlile, și factorul principal al imposibilității magiarisării: ministerul de instrucție. Știu Ungurii sentința germană, că „Wer die Schule hat, hat die Zukunft“ (Cine are scóla, are viitorul), de aceea și-au concentrat ei totă activitatea naționalo-fagă în acest minister. Noi însă tot avem speranță în bunul D-đeu, că nu le va ajuta!!

„Neues Pester Journal“ publică într'unul din numerii săi din urmă o notiță după diariul „Lumea nouă“ din Bucuresci, că adevărat cinci sute de țera din județul Băcău ar fi

trămis o petiție țarului rusesc, în care îl rógă în numele religiunii creștine față cu trista lor situațiune, să vie în țară, și să elibereze pe acei țerani români, cari într'un cas de rêsboiu ar merge cu țarul, de sub jugul boierilor aliați cu nemții. Originea acestei petițiuni se atribue agitațiunii așa numiților iconari rusesci. Că vândătorii de icóne, cari cutreeră România, și sunt cunoscuți sub numele de „iconari“ sau „jugănari“ sunt suspecti, că ei sub mantaua comerțului cu icóne sfinte fac negoț, ca agenți politici, cu fotografiile membrilor casei imperiale rusesci, etc., e de mult cunoscut și lor li s'a atribuit o mare parte din vina revoltelor țărănesci din 1888. Atunci P. Carp ca ministru de esterne a espulsat pe iconari. Succesorul seu, Al. Lahovary, s'a purtat mai fin față cu sensibilitatea rusescă (nu va fi tocmai adevărat. Red.) și de atunci s'a înmulțit numărul jugănarilor atât de tare, încât scirea din „Lumea nouă“ a îndemnat pe guvernul român, să-i cam țină în strictă evidență.

Acastă scire o publicăm sub reserva convenită; nouă nu ne prea vine s'o credem, deși șcim, că iconarii rusesci au fost și sunt totdeauna periculoși pentru țara românească. Vor avé însă frații noștri ac pentru cojocul lor!!

În Germania s'a început o luptă crâncenă contra căsătoriei civile. Frațiunea conservatorilor din Reichstag intenționează, să facă o propunere pe lângă proiectul legilor civile, ca adevă: Căsătoria civilă obligătoare se se facă numai facultativă. După această propunere le rămâne celor ce vreau să se căsătorească dreptul, de a alege, să încheie căsătoria înaintea unui preot, adevă căsătorie biserică sau înaintea unui funcționar al statului, adevă căsătorie civilă. — Nu se știe, dacă această propunere va întruni majoritatea în Reichstag. În tot cazul propunerea din cestiune este un escelent semn de pocăință. Pretutindenea, pe unde s'a introdus căsătoria civilă obligatorie, s'a constatat o decădintă morală generală pentru puternicul motiv, că bărbatul și femeia n'a mai privit în căsătoria lor o legătură sântă, ci numai un simplu contract civil, Germanii serioși și cuminte vreau să prevină din vreme pericolul amenințator, și așa încetul cu încetul, mai întâi vor face din căsătoria civilă obligatorie, căsătorie civilă facultativă, apoi vor delătura și pe cea facultativă și vor rămâne éráși numai cu căsătoria sântă biserică singura și unica, care a garantat, garantéază și va garanta fericea ori-cărui individ, ca și a întregului înm creștinesc!

Pe când prin neașteptata catastrofă a Italiei se pare, că tripla alianță a început să pèrdă din autoritatea ei; pe când contele Goluchowski în Berlin caută împreună cu împèratul și cancelarul Germaniei, să dovedescă, că nici odată n'a fost mai strînsă legătura d'între cele trei puteri mari aliate, ca astăzi, pe atunci nici Rușii și nici Francezii nu stau cu mâinile în sîn. Consiliul comunal din Petersburg în 6 l. c. s'a prezentat în corpore la ambasadorul francez, contele Montebello, ca să-i predea o adresă rusescă pentru națiunea franceză, în care orașul Petersburg mulțămesc Francezilor pentru dovedile de prietenie manifestate față de Rusia cu ocazia morții lui Alexandru III. Adresa e următoarea:

Rusia nu va uita nici odată mișcătorea participare a națiunii franceze la profundul doliu, în care a fost transpusă Rusia prin mórtea lui Alexandru III. Capitala Francei, ca și cel mai mic sat francez au depus pe mormântul marelui ursitor al păcii flori. Adênc mișcat de nouăle dovede

de simpatie ale Francei, își exprimă consiliul comunal din Petersburg în numele poporațiunii față de orașul de reședință al națiunii franceze mulțămăta sa. Consiliul comunal e convins, că această manifestare nouă de simpatie va întări încă și mai tare alianța ambelor națiuni, a căror putere și sinceritate asigură durabilitatea păcii, care e necesară pentru succesele viitoare ale civilizațiunii, pentru liniștea și bunăstarea întregii omenimi. — Contele Montebello, care era încungiurat de toți membrii ambasadei, primind adresa a răspuns: „Adresa orașului Petersburg se va associa cu multele dovede de prietenie d'între ambele națiuni, dovede, cu a căror posesiune Francia e fórte mândră“. — De-ar fi numai așa, cum s'a exprimat consiliul comunal din Petersburg; nouă ni se pare însă, că sub masca frumóselor cuvinte, sub masca alianței d'între Francia și Rusia se ascund ghiulele de tun. — Dea Dđeu, să n'avem drept.

Crisa ministerială din Italia s'a terminat. Noul guvern s'a constituit în chipul următor: Rudini presidiu și interne; Gaetani Sermonea esterne; Riccotti rêsboi; Brin marină; Colombo vistierie; Branca finanțe; Costa justiție; Gianturco instrucție; Perazzi lucrări publice; Guicciardini agricultură; Carmine postă și telegraf.

Noul cabinet a depus Miercuri jurământul înaintea Regelui. De colóre conservativ, el va apăra cu zel drepturile statului față cu biserica; față cu acesta, fără să fie silit, nu va fi agresiv și în cestiile speciale va călca pe urmele lui Crispi. Problemele cele mai însemnate de deslegat vor fi: politica colonială și finanțele. Sermonea, ca și stêlpii cabinetului, Rudini, Riccotti, și Brin, s'a dovedit ca fidel aderent al triplei alianțe. Și chiar dacă n'ar fi tocmai așa, împregiurările îl silesc, să țină cu Europa de mijloc, care a manifestat cele mai vii sentimente de simpatie pentru Italia acum, când e în necaz, pe când Francia, Rusia și char și Anglia s'au bucurat de nenorocirea Italiei. — În chipul acesta, prin întărirea triplei alianțe se asigură din nou pacea atât de necesară tuturor puterilor Europene

Din parlamentul magiar.

Ședința dela 9 Martiu a. c.

La ordinea zilei continuarea desbaterii generale asupra bugetului ministrului de justiție.

Szivák Imre observă, că din incidentul milleniului, cel mai frumos dar pentru națiune ar fi fost crearea codului civil. Speră, că guvernul încă în sesiunea actuală va substerne proiectul referitoriu la schimbarea legii din 1894 cu deosebire pentru sanarea multor rele din confiniile militare. Primesce bugetul.

Issekutz Gyözö nu e mulțămit cu mersul justiției magiare, fiind fórte greoiu, ceea ce însă este a se aserie împrejurării, că toate legile magiare își au isvorul în codice străine. Legea de comasațiune fiind defectuoasă, trebuie revizuită, dreptul privat codificat, mania duelului sugrumată. Instituția juđilor încă nu e corèspunđătoare.

Ministrul de justiție Erdély Sándor răspunde, că în anii din urmă s'a făcut mult pentru îmbunătățirea justiției, și se va face și de aci înainte tot posibilul pentru acest scop. Promițând mai multe reforme, recomandă proiectul de buget spre primire.

Ședința dela 10 l. și a. c.

Visontai Soma atacă fórte vehement pe ministrul de justiție și pe guvern cu deosebire din cauza, că cu introducerea legilor politice-bisericesci lucrurile au ajuns până acolo, încât chiar și justiția a decădut. Dovadă procesele politice de această natură. Pentru delăturarea abuzurilor și ilegalităților ce se fac la bursă, substerne proiect de resoluțiune.

Mandel Pál, dice, că pregătirea proiectului noului codice civil pentru aceea merge atât de încet, căci comisiunea vrea să creeze un atare proiect și nu să-l compileze numai. Aপরă judecătura bursei și recomandă proiectul spre primire.

Olay Lajos atacă vehement pe ministrul de justiție pe motivul, că acesta ar fi promis modificarea unei decisiuni curiale referitoare la instituțiunea așa numită „mâna mórta“.

Ministrul negă. Olay éráși susține pe motivul, că deputați guvernamentali i au spus acesta. În urmă „per tot discrimina rerum“ se trece și preste acest incident.

Cel mai marcant vorbitoriu însă din ședința de ađi a fost Polónyi Géza. Ne aducem încă aminte despre decisiunea curiei prin care acesta scóte din valóre toate legile mai vechi prin cari se opra corporațiunilor publice recunoscute prin lege (confesiuni) de a-și căștiga averi imobile și a le întabula pe numele lor. Curia n'a pus aci nici o restricțiune până la ce măsură se pótă face această căștigare de avere imobilă. Auđind despre acesta ministrul de justiție, s'ar fi exprimat în clubul partidului, că această decisiune într'alt sens ar fi trebuit să se facă. În urma acestei dorințe indirectă a ministrului, curia nu și-a publicat nici până ađi decisiunea. Pornind din acest incident, Polónyi vede și aci influința ministrului asupra curiei regesci, de aceea îl și atacă atât de vehement, mai đicând că guvernul nici acum nu încetéză a scormoni jăraticele de sub cenuse, care încă nu e stins de tot prin introducerea novelor legi politice-bisericesci. În fine substerne un proiect de resoluțiune prin care cere ca să se îndrume guvernul a substerne un proiect de lege prin care să se reguleze procedura referitoare la divorțuri. După un mic incident cu Pulszky Ágost, fratele vestitului Pulszky Károly cel cu panama pinacotecei, încheie respingând bugetul.

Ședința dela 12 l. și a. c.

În ședința anterioară s'a terminat discuțiunea generală asupra bugetului ministrului de justiție și s'a început desbaterea specială.

Ađi s'a prezentat în cameră și presidentul casei, Szilágyi, carele absentase vre-o câteva zile din cauze de morb.

Îndată la începutul ședinței, ministrul Daniel presentéză un proiect de lege pentru concesiunea edificării unei nóue căi ferate vicinale.

Okolicsány László arată la apucăturile de cari se folosesc unii neguțatori din capitală pentru de a esploata publicul din provincie precum și procedurile necorecte puse din partea unor judecătórii cercuale în favorul acelora.

Tompá Antal impută guvernului, că posturile de notari publici le folosesc pentru remunerări pentru servicii politice prestate în favorul lui.

Mai vehement a fost atacat însă guvernul în ședința de ađi din partea deputatului Ugron Gábor, carele resusciteză din nou volniciile presidentului tribunalului din Budapesta, Zsivay Leo.

După răspunsul puțin liniștitoriu dat din partea ministrului Erdélyi la vorbirile deputaților opoziționali, își încheie Polónyi vórbirea referitoare la competența judecătóriilor civile, cari vor avé să judece în procesele matrimoniale luate din mâna confesiunilor.

Erdély răspunde și la această vorbire, đicând, că dènsul n'a călcat nici-când legea referitoare la aceste procese, precum nici altfel de lege, dovadă ordinațiunile sale. Recomandă bugetul spre primire, ceea-ce majoritatea și primesce și cu acesta s'a terminat desbaterea generală.

După vre-o câteva interpelațiuni, pe cari casa le respinge, ședința s'a terminat.

Ecsilații.

Ne-am ocupat cu acțiunea cea mai nouă alui Brote mai mult decât ar fi meritat. Am fost datori însă să dăm și noi espresiune indignațiunii publice ce a produs acel act nemoral în toți români fără diferință de partid.

Noi ca organ serios și nu ne sfim a recunoșce și moderat, nu aveam cauză să ne supărăm, dacă

vedeam întreprindându-se pași serioși pentru „îndulcirea“ raporturilor politice între români și magiari. Când vedem însă, că în fruntea unei acțiuni atât de serioase se pun nise „caractere“ ca Slavici și E. Brote, *fie la spatele lor ori și cine*, trebuie să respingem cu indignație și să combatem necondiționat acea acțiune.

Repețim, nu scim a câte-ora, că *nu credem* ca la spatele lui Slavici-Brote se stă dl Sturdza, prim-ministrul României, ăr la al dli Sturdza dl Bánffy, prim-ministrul Ungariei, ci credem, că acei doi nemernici lansază vestea, numai ca să-și deie o importanță carea nu o au, bine știind, că nici dl Sturdza, nici dl Bánffy nu-i vor învrednici de atâta atențiune ca să-i desmintescă.

Dacă însă și un lucru ca acesta s'ar putea admite și dacă avocatul Muntean din Dees, ca agent al dli Bánffy ar fi conferat cu Slavici și cu Brote în București, atunci avem să pertractăm cauza cu totă seriozitatea și să protestăm contra unei acțiuni de împăcaciune între Români și Magiari în felul cum se intenționează.

Noi nu admitem nici guvernului, fie el ori de care partid, nici inșiși partidelor politice din România să-și arde dreptul de a ne conduce pe noi și de a ne dicta condițiuni, puncte de program politic.

Asta este tréba noastră independentă de fericiții frați ai noștri de un sânge și o limbă din România liberă, și numai ocaziune se nise deee, suntem noi destul de maturi, ca înșine să ne formulăm condițiunile.

Putem pretinde însă dela ei ca să ne deie ajutor și moral și în cas de lipsă și material.

Causa națională a noastră, ca și a nemților și a altor popóre de aceeași limbă ca o cestiune de conservare și culturală, nu este mărginită la limitele statelor, și încât pentru noi, numai eri alaltăeri s'a dovedit, că cauza noastră națională atât este de generală și cu căldură îmbrățișata de toți Românii, încât în România partidele emuléză de a-o esploata ca armă puternică de partid și încă cu succes.

Dacă este așa, și noi scim, că așa este, atunci dator este ori-care guvern al României a se folosi de această forță nu din interes de partid și nu contra noastră, ci pentru noi, cu tact, cu înțelepciune, la timp și la loc potrivit.

In Nrul 112 din 7/19 Octombrie 1895 al diariului nostru întémpinând cu totă loialitatea cabinetul Sturdza, pe care „Tribuna“ de atunci îl taesa după atitudinea politică a dli Sturdza, când era șeful opoziției, am dis:

„Noi, firesce, numai bucura ne putem dacă România totdeuna va avé un guvern consciu de chemarea sa, un guvern tare și înțelept, care va conduce statul spre mulțămirea cetățenilor și frați de sânge ai noștri, și vom fi fericiți, *dacă ca români*, vor ști crea astfel de situațiune internațională, în care să pôta susține raporturi amicale și sincere cu statul nostru“.

Intrebăm noi acum, pôte suținé guvernul României, „ca români“ raporturi sincere cu statul nostru, cât timp noi aici cu drept cuvânt ne considerăm persecutați pentru romanitatea noastră, cât timp aici cu puterea statului se lucră la desnaționalizarea noastră, ceea ce invólă cel mai mare pericol și pentru însași România?

Ori care guvern român ar afirma colegului său de aici, că este posibil așa ceva astăzi în România, ar susținé un neadever, care s'ar resbuna teribil atunci, când ar veni momentul să se execute o conlucrare basată pe o presupunere ca acesta.

Sé vorbim de un cas concret.

Se țice, că la Ischl România s'ar fi angajat pentru tripla alianță,

care în prima linie este îndreptată contra Rusiei.

Bine! Noue ne convine o alianță cu menițiunea de a ne scuti de eventuală invasiune rusescă.

Credem că-i convine și României dar mai mult îi convine Ungariei decât ori-cui.

Crede cine-va, că dacă ar sosi momentul, ca România, în puterea coalițiunii sale cu tripla alianță se între în foc, o va putea face acesta țipând românii de aici de durere?

Noi nu o credem, din contră ne temem, că poporul din România pentru cestiunea noastră națională ar alunga pe ori care guvern, care în alianță cu statul nostru ar voi să-l tragă în foc.

Asta o scie dl Sturdza mai bine decât noi, pentru-că mare parte este meritul lui entuziasmul cu care a îmbrățișat poporul român din România cauza națională a fraților săi de „peste munți“, — și dacă o scie, de ce nu se folosesc de ea la locul său? Nu este chiămarea lui să ne reguleze pe noi cei din monarchia austro-ungară, ci este datoră lui să caute a procura vindecarea răului acolo unde se pôte, la aceia, dela cari atárnă vindecarea, și aceia nu suntem noi, — ca apoi să devină un aliat valoros, la care pe sigur pôte conta statul nostru în ziua pericolului.

Dacă un Bismark a putut să întrevină la locul competent pentru pacificarea micului popor săsesc din Transilvania și a pușnilor nemți din Bohemia, sub cuvânt, că fiind acestia nemulțămii cu sörtea lor în Austro-Ungaria, îi fac greutăți nemții lui de acasă pentru susținerea triplei alianțe, pentru ce să nu o facă cu mai mult cuvânt și guvernul României pentru pacificarea a mai bine de trei milioane de Români din Ungaria și Transilvania, cari și în armată dau un contingent însemnat, förte prețios și totdeuna loial?

Prin o astfel de intervențiune diplomatică, usitată între statele amice, avisate unul la altul, ar face un bine atât statului nostru cât și statului seu.

Trecând acum la al nostru guvern, repețim și aci, că nu credem ca prim-ministrul Bánffy să fi cerut intervențiunea dli Sturdza ca să-i vină într'ajutor întru pacificarea Românilor din statul nostru, și cu atât mai puțin credem, că el a umblat să câștige pe Slavici și pe Brote în scopul acesta.

Dar, dacă ar fi așa, atunci nu hesităm a declara, că rău își priede prim-ministrul Ungariei b. Bánffy chiămarea.

Nu la București are el să alerge pentru pacificarea noastră, ci la legislativa Ungariei.

Din sinul guvernului pe care-l presidéză să stîrpescă nainte de tôte șovinismul.

Sé nu menajeze pe denunțații de profesiune.

Sé sisteze persecutarea naționalităților pentru lucruri abolite deja și pentru ori-ce nimicuri.

Sé execute după dreptate și echitate legea despre egala îndreptățire a naționalităților.

Sé respecteze drepturile autonome ale bisericilor române.

În ministerii și cu deosebire în ministeriul de culte și instrucțiune publică să aplice români calificați, și anume referada privitoare la bisericile române să fie încredințată referenților din sinul acestor biserici, precum să urméză cu referadele bisericilor romano-catolice și protestante.

Ajutorul de stat să se deie bisericilor, nu după măsura șovinismului modern, ci după măsura dreptății și echității, și să se deie la dispozițiunea bisericilor autonome, precum se face cu ajutorul bisericilor protestante.

Sé prezenteze la legislativă un proiect de lege electorală cu cens egal democratic pentru întregul stat, arondând cercurile după dreptate și echitate fără considerări politice, sau dacă pentru acesta nu mai are timp în perioada prezent, cel puțin în proiectul lui Apponyi să vindece abnormitățile din Transilvania.

Am mai puté înșira sute de casuri cari s'ar puté și ar trebui vindecate, chiar și între marginile legilor existente, numai bunăvoiență, curagiu și simț de dreptate să fie în guvernății noștri.

Éta mijlocul de a „îndulci“ raporturile între români și magiari.

Totul depinde dela cei ce au puterea în mână și nimic dela noi, cari nu avem din ce face concesțiuni, pentru-că nimic nu avem.

Ér dacă voiesce dl Bánffy să consulte și „frunțași“ români și eventual să céră concursul lor la crearea unui modus vivendi, atunci nu să adreseze cătră caractere ca Slavici și Brote, pentru-că în societatea acestora, nici un om cinstit nu va sta de vorbă cu dl Bánffy.

Cel mai bun mijloc ar fi ca să afe mod, ca inteligența română cu înaltul cler dimpreună să se pôta consulta asupra cestiunii naționale, din care nu pôte lipsi biserica, pentru-că biserica noastră și în faptă și după lege este națională, ér clerul nostru este dator în puterea poziției sale să contribuie cu sfatul și cu autoritatea sa la deslegarea cestiunii naționale.

Guvernul însă nici odată să nu espună clerul înalt odiului credințioșilor săi, să nu céră dela el ceea ce nu este compătibil cu chiemarea lui.

Noutăți.

Necrolog. Jalnicii subscriși cu inimă înfrântă de durere aduc la cunoscință, că prea iubitul lor soț, respective tată și moș Ioan Stroia, după scurte suferințe, astăzi la 8 ore a. m. în etate de 73 ani împărțășit fiind cu sfințele taine, și-a dat nobilul suflét în mâinile creatorului.

Rămășitele pământesci ale neuitatului defunct să vor depune spre vecinic repaus Luni, în 4/16 Martiu a. c., la 12 ore meridiane după ritul gr.-or. Căcova, în 2/14 Martiu 1896. Dobră Stroia n. Hanzu, ca soție; Maria m. Pau, Daniil Stroia, Dr. Ioan Stroia, prof., Vasile Stroia, Reveca m. Manta ca fi; Ioan Manta, preot, Maria n. Stoia, Constanța n. Hanzu, ca jînere și nurori; dimpreună cu numeroșii lor fi și fice, ca nepoți și nepôte.

S'au mutilat. În cerul de asentare din Kikinda de ani de țile nu s'au putut înrola mulți tineri la miliție, din cauza că sufereau de urechi. Acum însă s'a descoderit, că acești „suferinți“ inșiși își găureau pelița din ureche numai ca să nu pôta fi asentați. În urma acestei descoperiri, Comanda militară a vizitat din nou pe toți „urechiști“ foști morboși pe timpul asentării în cei din urmă țcece ani și pe cei apți i-a înrolat pe câte 5 ani de serviciu activ, ér pe cei neapți din cauza mutilării de bunăvoie, îi dá pe mâna tribunalelor.

Vioarele ca simbol al bonapartismului. Cum au devenit vioarele simbol al cesarismului în Franția, ne spune o scriere volantă din 1815, pe care o-a descoperit „Temps“.

„Trei țile înainte de plecarea pe corabie la insula Elba, Bonaparte se preumbla prin grădina dela Fontainebleau, însoțit de principele Bassano și de generalul Bertrand. Incă sta la îndoială, ore să plece în pace în esil. Principele Bassano să nisua a-i arăta că nu-i timp de retragere. Nu puțin agitat a trecut Napoleon pe dinaintea lui fără a țice ceva; el căuta contrariul, de a trece dela acest obiect. Deodată vede lângă sine un copilaș drăgălaș ca de 3-4 ani, carele culegea vioarele și le lega în buchét. „Micul meu pretin, țice comandantul, imi dai mie floricelele tale?“ „Förte bucuos“, răspunse copilașul, și i-le predete într'un mod förte

plăcut. Bonaparte sărută copilașul și preste vre-o câteva minute astfel grăi curtenilor sei: „Casul acestei întâlniri pentru mine este o admonițiune tainică, să imitez aceste floricele modeste; da, domnilor mei, de aci înainte vioarele vor fi simbolul dorințelor mele“. „Sire“, replică Bertrand, eu pentru gloria Majestății Vöstre vreu a spera, că această decisiune nu va ține mai mult, decât floricelele cărora are să-și mulțămescă originea“. În țilele cele mai de apröpe vedeau pe Napoleon preumblându-se prin grădina cu un buchét de vioarele pe care'l purta acum în gură acum în mâni. Ajungénd la un pat de flori, s'a plecat ca să culégă vioarele, dar pe acel loc erau cam rare, și Grenadier Chondieu, care sta sentinela, l'a agrăit țicénd: „Sire“ peste un an va fi mai plăcută culegerea, atunci vor fi mai dese“. Bonaparte förte uimit s'a uitat la densus. „Așadară tu crești, că peste un an voui fi aici?“ „Pôte mai iute, cel puțin noi așa sperăm.“ „Soldate, au nu scii tu, că eu poimâne plec la insula Elba?“ — „Majestatea Vöstră lasă numai să trecă furtuna“. — „Camerații ței încă cugeta ca tine?“ — „Toți“. — „Ei pot să cugete, dar nu pot să-și spună această. După schimbarea sentinei mergi la Bertrand, și să-ți deie 20 Napoleoni de aur, dar taci!“ Chondieu, reîntorcéndu-se la vardă atrage atențiunea cameraților săi, că împératul de două țile umblă împrejur cu un buchét de vioarele. „Noi între noi țise de aci înainte îl vom numi „Părintele vioarelor“. Din țiuă aceea Napoleon numai cu acel nume era avisat. Cu încetul secretul a străbătut și în public și pe timpul vioarelor pastisanii ex-imperatorului aceste floricele le purtau în gură ori în gaura nasturelui ca semn de cunoscință“.

Cinste de nuntă. Un tinér țeran bogat din Văcz se înamorasé foc într'o fată săracă, dar frumoșă tot de acolo. Mama tinérului însă nu vedea cu ochi buni aceste relațiuni între fiul seu și fata săracă, și cerca cu tôte mijlocele ca să le strice cu atât mai vörtos, că aceste relațiuni și-au avut deja urmările lor, în chipul unei fete care implinise deja doi ani. Și nisuintele ei n'au rămas fără rezultat, căci în curénd fiul ei se cășători cu o fată bogată întocmai ca el. Când însă prima păreche era tocmai în biserică la cununie, de-odată străbate prin public fata săracă cu fetea în brațe și cuprinsă de indignare pășese înaintea mirilor și în presența publicului și a preotului pune fetea jos la picioarele acestora țicénd mirelui: „Ți-am adus cinstea de nuntă!“ Îți poți închipui confusiunea ce a produs această scenă în publicul present îmbrăcat în haine de sărbătore, dar mai cu samă în suflétul mirelui, care și-a călcat cuvântul de onóre și a nefericit o fată săracă cu promisiunile sale de cășătorie. La moment nici preotul nu scia ce să facă, până când a pășit la mijloc clopotariul, carele ridicând fetea de jos, carea plânge, a strigat nenorocitei mame: „Țeși de aici, căci altcum îți arunc copila în Dunăre!“ și a pornit afară cu copila pe mâni. Věžénd această biata mamă a eșit și ea afară după clopotariu, ca să-și scape copila din mâinile celui om brutal și fără simț de umanitate. Dar atunci a pășit la mijloc bătrânul tată al nenorocitei fete amenințând, că va aprinde casa pe nuntași. În urma acestei amenințări, a fost scos afară cu puterea din biserică și dus de gendarmi la casa orașului, ér cununia și ospățul s'a ținut sub pază de gendarmi.

E ceva caracteristic, că această scenă atât de tristă, n'a mișcat de loc pe miri și pe părinții acestora, ci în întreg decursul ospățului își arătau fudulia și disprețul lor față de biata fată săracă și nenorocită.

Intr'adever dramă din popor!

Care a înșelat pe celalalt? Scena se petrece la tribunal.

Președintele: Dömnă, vina d-tale este evidentă. D-ta 'ți-ai înșelat bărbatul, carele te-a surprins tocmai pe când erai împreună cu amantul d-tale.

Acusata! Mě rog de iertare, d-nule președinte, dar tocmai bărbatul meu este acela, care m'a înșelat pe mine! 'Mi-a spus că numai preste trei țile se reîntorce acasă, și ca un om urțios ce e, a doua țile și reîntors deja.

„Hățegana“, asociațiune de anticipațiune și credit în Hățeg.

[34] 1-1

Incheierea conturilor pe al XIII-lea an de gestiune 1895.

Contul bilanțului pro 1895.

Active:		Pasive:	
	fl. cr.		fl. cr.
1. 74. Cassa în numerar	2,175.28	1. 72. Părți fundamentale 401	20,050.—
2. 78. Credite cambiale	85,828.—	2. 71. Depuneri și interese capitalisate	46,843.20
Credite camb. cu asiguranță hipotecară	30,560.—	3. 32. Fondul de rezervă	8,784.13
	116,388.—	4. 64. Interese de acțiuni restante	132.60
3. 47. Mobiliar	188.50	5. 39. Contribuție după int. capitalisate la dep. pe semestrul II. 1895	215.77
Mobiliar după amortisare de 10%	13.85	6. 48. Interese transitoare anticipate	1,464.52
	124.65	7. 70. Dividende neridicate	70.50
4. 45. Spese procesuale	419.90	8. 76. Reescompt.	7,894.—
5. 75. Spese de protest	77.—	9. 57. Binefaceri neridicate	15.—
6. 51. Diverse conturi creditore	57.79	10. 56. Marce de prezență	315.—
		11. 80. Profit curat	3,957.90
	119,242.62		119,242.62

Hățeg, în 31 Decembre 1895.

Bontescu Mihály,
director.

Ioan Baciu,
cassar.

Ioan Muntean,
comptabil.

Subscrisa comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare l-am găsit în consonanță cu acelea și esact.

Hățeg, în 10 Martiu 1896.

Ioan Cornea.

Georgiu Balas.

Paul Olteanu.

Contul profitului și perderilor.

Eșite:		Intrate:	
	fl. cr.		fl. cr.
1. 39. Contribuțiune	932.69	1. 38. Spese de fundare	16.—
Contrebuțiune int. la dep. pe sem. II 1895.	215.77	2. 79. Interese de escompt	10,817.88
	1,148.46	3. 66. Competința de scr's	2,159.11
2. 41. Timbre	135.57	4. 67. Accidente	313.84
3. 74. Porto	30.66		
4. 49. Chiria de casă	120.—		
5. 56. Marce de prezență	315.—		
6. 77. Interese de reescompt	1,156.47		
7. 65. Salare	2,180.—		
8. 68. Spese administrative	171.72		
9. 69. Interese la depuneri	4,077.20		
10. 47. Amortisare din mobiliar	13.85		
11. 80. Profit curat	3,957.90		
	13,806.83		13,806.83

Hățeg, în 31 Decembre 1895.

Bontescu Mihály,
director.

Ioan Baciu,
cassar.

Ioan Muntean,
comptabil.

Subscrisa comisiune de supraveghiere am examinat contul profitului și perderilor confruntându-l cu registrele principale și auxiliare, l-am găsit în consonanță cu acestea și esact.

Hățeg, în 10 Martiu 1896.

Ioan Cornea.

Georgiu Balas.

Paul Olteanu.

Ad. Nr. pp. 152—896 [29] 2—3

Concurs repetit.

In sensul ordinului Veneratului Consistoriu arhidiececan dno 19 Decembre a. tr. Nr. 8778 Bis. prin acesta se escrie concurs nou pentru întregirea postului de paroch din comuna Apahida cu filia Pusta St. Miclăuș, cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 490 fl. 81 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au aș asterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Clușiu, 20 Februaru 1896.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 105/1896 [31] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea a două posturi de capelani în parochiile de clasa a doua din comuna Tilișca, protopresbiteratul Seliștei, lângă parochii: Ioan Iosof și Petru Iuga, prin acesta se escrie concurs pe baza rezoluțiunei consistoriale din 6 Iunie 1895 Nr. 3635 B. cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu aceste posturi sunt jumătate din dotațiunea parochială de clasa a doua.

Reflectanții la aceste posturi se-și înaintez cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigore, subsemnatului oficiu în terminul deschis.

Seliște, 22 Februaru, 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 52 prot. [26] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch, în parochia de clasa a III-a din comuna Apoldul superior, protopresbiteratul Miercurei, se deschide concurs nou cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Rom“.

Venitele fise împreunate cu acel post, statorite, de comitetul parochial în ședința sa din 29 Iunie 1895, sunt 405 fl.

Informațiuni mai de aprópe despre starea parochiei se pot lua dela oficiul parochial sau protopresbiteral.

Reflectanții au aș asterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Oficiul protopresb. gr.-or. al tract. Mercurei, în conțelegere cu comit. paroch. concerninte.

Mercurea, la 6 Februaru, 1896.

Ioan Droc,
protopop.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișóra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai depart spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provédute cu adiuțări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminósă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuțare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeuna gata în magazin.

[10] 4—48

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Ad Nr. 32 [28] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch din Selnța protopresbiterul Cetății de pétră, pe baza ordinului Prea Veneratului Consistoriu arhidiececan Nr. 4300 B. dno 9 Augut 1895 prin acesta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau peste tot suma de 205 fl. 71 cr. și sunt statorite în ședința comitetului și sinodului parochial din 4 Decembre 1895.

Informațiuni mai de aprópe despre starea parochiei se pot lua la oficiul protopresbiteral și la comitetul parochial.

Concurenții au se-și înaintez cererile instruite conform normelor din vigore la subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis p. u. K. Monostor.

Fênațe, la 19 Ianuare 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cetății de pétră în conțelegere cu comitetul parochial.

Teodor Șovrea,
adm prot.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoscința p. t. public, că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună și frumósă, servescă împregiurarea, că vënd casse fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fie-cărui a se convinge cu privilegiul comandelor în atelier despre bunătatea materialului și consciențiositatea esecutării.

Încredințând p. t. public pe deplin, că atât la cassele noue cât și la reparaturi și deschideri voi face cele mai ieftine prețuri și voi esecuta în cel mai consciențios mod tóte comandez, sémnez în speranța unei clientele binevoitoare

cu distinsă stimă: [30] 2—3

Gustav Moess,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Commelor bisericesci și politice li-se acórdă și plătirea în rate.